

DEBRECZEN

POLITIKAI NAPILAP.

A DEBRECENI ES HAJDUMEGYEI FUGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KOZLONYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Melyben: Félévre 6 kor. Negyedévre 3 kor. — fill.
Videken: Félévre 9 kor. Negyedévre 4 kor. 50 fill.

Főszerkesztő: **Dr. Varga Lajos.**
Felelős szerkesztő: **Békásy Jenő.**

Egyes szám ára 4 fillér.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-utca 10. Telefon 412.

1096 január 1-én új előfizetést nyitunk a Debrecenre. Kérjük azokat a t. előfizetőinket és olvasóinkat, akiknek, vagy lejár előfizetésük december végén, vagy pedig lapunkat a jövőre megrendelni óhajtják, hogy az előfizetésről idejékorán gondoskodni sziveskedjenek nehogy a lap szétküldésében akadály legyen.

Barázdák.

Kezdődik a bécsi komédia harmadik felvonása. A darabont-kormány lemondott újra, hogy ismét ügyvezetővé lehessen. Az uralkodó ugyanis a döntést fentartotta magának és így megint hónapokra biztosította a darabont-kormány, a szemétnép életét.

Ezalatt a darabontok kísérletet fognak tenni, hogy berendezkedhessenek az abszolútizmusra. Persze, lesznek újabb békekisérletek is, talán újabb kihallgatások is a kül-szin kedvéért, azalatt azonban az ügyvivő-banda ripókjei, az új főispánok felfüggesztik az ellenálló törvényhatóságok tisztviselőit.

Ez a béke-komédia harmadik felvonása lesz.

Kétségtelen, hogy a harc ki fog törni a magyar nemzet és a Habsburg család közt. Mi nem kezdjük, nem erőszakoljuk, de ha

belekegyeszeritenek bennünket, végigküzdjük. Nem úgykkal fogjuk megvívni a harcot, hanem a megértés fegyverével. Mentül tovább tart ez a válság, annál világosabban fogják látni a monarchia népei, hogy a Habsburgok csupán családi hóbortjaikért küzdenek népeik igazsága és boldogulásának lélfeltételei ellen is.

Felségjogokról beszélnek ők a villám és a nitroglicerin századában! Felségjogokról amelyek nem a nemzet adományai! Felségjogokról, amelyek a törvény erejénél és a nemzet akaratánál is erősebbek. Ki merik mondatni a császárral, hogy sohasem enged a legbecsületesebb törekvésnek és akik ezt mondatják vele, a legoégerebb gazemberek, ocsmány hazaárulók, a szemét szemetjéi, akik a nemzeti érzések izzó kohójában a nemes ére fölött silány salakként uszkálnak

Ezt a hitvány népséget az utálat és a közöndor el fogja söpörni és a Habsburg-család jönne még alázatosan, meglapultan, nemzeti engedményekkel, de már akkor késő lesz, mert a dermedt kigyót nem fogja fölmelegíteni többé a magyar nemzet, legfőkébb csak úgy, ha a mérgefogait kicsit kihuzgálja előbb.

Az általános szavazati jog kérdése kezd háttérbe szorulni. A kortesfegyvert kiverte a

függetlenségi párt a darabontok kezéből. Ennek így is kellett történni.

Előbb kenyeret, megélhetést és jólétet kell biztosítani a népnek. Föl kell állítani az önálló vámterületet. Mit ér az a jog, mikor mellette éhen pusztul a szegény ember? Semmit. Az éhezõ eladja a jogát, sőt a lelke üdvösségét is egyetlen harapás kenyérért.

Az önálló vámterület kérdésének kell újra a homloktérbe nyomulni, mert a megígért nyomor és szenvedés már az ajónkon kopogtat. Mit ér majd az a szegény szocialista munkásnak, ha lesz szavazati joga, de nem lesz kenyere? Az éhezõ családot a szavazati joggal nem lehet jóllakítani!

Mit ér az általános szavazati jog, ha nem lesz önálló vámterület- és a gyárak, ipartelepek sorra bukhatnak és a munkásnép százazrei éhen pusztulnak el? Mit ér az általános szavazati jog a szocialdemokrata pártvezetőségnek is, ha a gyárkémények nem füstölögnek többé, a gépek nem dübörögnek és ami a fő, a derék munkások nem szállítják be hét végén a pártadót? Miből élnek meg akkor a szegény Jakabok?

A harmadik.

Irta: Lux Terka.

Mindenki beszélt az asztalnál, csak Erzsi, meg az apja hallgattak. Ez evett, a leány meg a cigányzenét hallgatta. Külömben is neki huzta a primás, jelenleg „pro cura” nélkül, gavallériából, ugyis elég bankót dugott már zsebre az Erzsi nótáiért.

És Erzsi elmélázva hallgatta a szilaj nótákat a némelykor egy ellágyult pillantást vetett a kövér cigányra.

Valami jóleső, csöndes szomorúság csiklandozta a szíve körül, olyan félig affektált, félig igaz érzés, mint mikor a gyerek egy súlyos követ tréfából a kezére enged az elbizakodottság azon biztos tudatával: eh csak addig tart, ameddig akarom!

Erzsi is ilyenformán volt és várta biztos reménységgel a legkedvesebb emberét: Jurát s hogy ez késett, a kevésbé kedvesebbet: Vittkót. Egyik sem jött. És Erzsi fanyar kedvvel koccintott az apjával.

— Eljének a távolmaradottak!
Ekkor valaki a nevéen szólította. Hátra-

nézett. Asztalos Miklós volt, a másodunoka bátyja.

Asztalos egy széket huzott Erzsi mellé és ketten elkezdtek suttogni. Senki se ügyelt rájuk. Asztalos éppen utban volt, hogy belépjen a negyedik X-ének második szakaszába és dacára nagy vagyonának, a leányok hiába fenték rá a kis késüket. Komoly és okos ember hírében állt, társaságba keveset járt és a leányokkal nem törődött. Amig ez kis lány volt, addig kifigurázta, a madárfészek formájú kontyába tojást dugott, a huncutkáját meghuzgálta s mikor megnőtt, többször csettintett a nyelvvel és azt mondta: Uhm, szép leány vagy!

Hanem most, egy esztendő óta, hogy Erzsi már sűrűn kezdett forogni a világban és annyi udvarlója lett, hogy minden ujára jutott, titkos csodálattal bámulta meg szép rokonát.

Es akkor este, ott a villamoslámpák fénye mellett, még a szokottnál is szebb volt Erzsi. Fehér selyembluz volt rajta, szőke fején piros kalap és igazán szép volt. Asztalos szinte elkábulva nézett rá és zavartan fogott a mondókájához.

— Baj van!
Erzsi kérdőleg vetette fel a szemét.
— Jura meg Vittkó összeveszttek.
— Ez nem baj, — mosolygott a leány.
— Ez nem, — folytatta Asztalos — csakhogy ebből párbaj lesz.

Erzsi vállat vont.
— Elkerülhetetlen malőr a gentlemanek életében.
Asztalost kezdett boszantani ez a flegma.

— Ejnye, hallod, — szólt — nem sok jóindulattal vagy azok iránt, akik a te szép szemedért felspékelik egymást. Hát mit szólnál ahhoz, ha Vittkó megölné Jurát?

— Ah! — sóhajtott Erzsi s ijedten szoritotta kezét a szívére.

— Vagy pedig — folytatta Asztalos — ha Jura spēkelné fel Vittkót?

Erre a előbbi sóhaj és a kéznek szívre szoritása azon módon ismétlődött.

Asztalos megütözve ugrott fel.
— Nem értelek! — szólt hidegen a leányhoz.

— Uj csak vissza, — felelt ez s visszahuzta a székre Asztalost. — Látod, —

Hasznos ajándékban részesül minden vevő **Karácsonyig** ki férfi és gyermekruha szükségletét a **GERO** nagy áruházában vásárolja.

Debrecen, Plac-u. 61. az ujonnan épült III. emeletes FISCHER-PALOTÁBAN, **Szent-Anna-utcával szemben**

Széchenyi-utca 42. Hrabéczi Antal
ruhafestő
és vegyszeti tisztító intézete

A zugkormány hitele.

Mit is mondott Fejérváry darabont miniszterelnök, a mikor az imparlamentaris kormányelnökséget elvállalta és toborozta maga mellé a cimborákat? Azt mondotta, hogy a kormány érdemileg nem is akarja az ország ügyeit vezetni, mert ők csak azért vállalkoztak kormányra, hogy a koalíció és az uralkodó, vagyis a nemzet és a király közt lévő nézeteltérést kiegyenlítsék, a békét ezzel megteremtsék és a kibontakozást elősegítsék.

Szóval azt hirdették, hogy ők a béke galambjai, akik lehetővé teszik a válságból való kibontakozást. Hirdették hogy szigorúan megmaradnak az alkotmányosság útján és bármily rövid ideig vezetik az ország kormányát, a törvényes utról le nem térnek.

Azóta fényesen bebizonyították, hogy mennyire becsülik az igazmondást. A nemzet azóta meggyőződött, hogy Fejérvárynak és cimboráinak mennyire lehet hitelt adni. Hiszen a generális kormánya azóta se cselekedett mást, mint a törvénytelenégek egész hosszú sorozatát követte el.

Kezdetben mindjárt látni lehetett, hogy a zugkormány nem a béke közvetítésére vállalkozott, hanem arra törekedik, hogy törvénytelen eszközökkel is megerősítse uralmát. Első dolga az volt, hogy a parlamentet, amelyben nem volt többsége, sőt egyáltalában pártja sem volt, — elnémítsa. Azután a hazafias érzelmű, jog és törvénytisztelő főispánokat kicserélni igyekezett császári biztosokkal, a kik összetörve a vármegyék önkormányzati jogát, igyekezzenek adót szedni és ujoncoztatni. — Tehát amíg egyfelől az őket felelőségre vonó parlamentet téltlenségre

kényszerítették, másfelől a császári biztosokban erőszakos kormányzásukhoz eszközöket kerestek, akik lelkiismeret furdalás nélkül tiporják el hazájuk alkotmányát.

Igy bizonyosodott be, hogy a zugkormány mennyire nem volt őszinte, amikor a béke közvetítésére vállalkozott. Igaz, hogy kudarcot vallottak Kristó ur és császári biztosai minden vonalon. Hiába volt a katonaság, a csendőrség, a rendőrség. Hiába volt a szociálisták szövetsége, hiába törette fel a vármegyeházák lepecsételt ajtait, mert a nemzeti ellenállást megtörni nem tudta. A zálogházból kiváltott császári biztosok előtt az önérvényes, becsületos és hazafias tisztviselői kar meg nem hajlott. Pedig a zugkormány fizetett sajtója egyre azt predikálta, hogy a kormány törvényesen cselekszik, ám a tisztviselők és az egész nemzet jól tudta és jól tudja, hogy az erőszak, az abszolutisztikus eljárás jellemzi a zugkormányt összes ténykedéseiben s így a hazugságoknak fel nem tilt senki.

De a hirhedt zugkormány, a melyeknek uralma a magyar történelem szegényfoltját képezi, itt sem állott meg. Drága pénzen eladó tollakat vásárolt. Veisz Vészi Jósikát sajtó iroda főnökké méltóságolta és a mikor azt látta, hogy fizetett sajtóját a kutya se olvassa és senki se hederit arra, hogy mit beszél a zugkormányt támogató sajtó: egyszerre nagy nemzetközi tüntetést rendeztek. A tüntetés, a mely a magánvagyonon rongálásig és az életbiztonság veszélyeztetéséig terjedt, annak a hazafias sajtónak szólott, a melyet a fizetett tollak ellensúlyozni nem bírtak. Azt gondolták tehát, hogy majd a nemzetköziek elvégzik azt, a mit a

nemzetközi zsurnálisztika nem bírt elvégezni.

Hanem a kudarc itt is teljes volt. Még Bécsben is megsokalták a radikális és merész eljárást, a melyet a kormány elnézésére a nemzetközi hazátlanság rendezett és másnap már lekellelt fujni a sajtó megrohanását.

Ezen a téren is teljes volt a kudarc. noha ez sem a Fejérváry urék jószántából történt, mert ők el voltak és el vannak határozva ma is a legmesszebbmenő törvénytelenégekre és ha ma azt hangoztatják, hogy ők is a békét óhajtják, hinni nekik nem szabad!

A nemzet legyen készen a kitarfó ellenállásra. Ez a zugkormány még arra is elvesztette hitelét, hogy hogy jóhiszeműségét elhiggyük. Hiába indult azal a kijelentéssel, hogy a kibontakozás keresi, mert azt láttuk, hogy minden igyekezete uralmánának megszilárdítása. Minden lépése, minden tette csak növeli a zavart és hirdeti a durva erőszakot. Ne mondja hát ez a mai kormány, hogy békét óhajt, mert hazudik. Egész lénye hazugság volt, Csak uralkodni akart és hogy célját elérje, lerombolta a törvényeket, veszélyeztette az alkotmányt és a legnagyobb zűrzavaros helyzetet teremtette meg az országban.

Bármit mondjon ezentul, ennek a zugkormánynak a nemzet előtt hitele nincs többé!

Az elnapolás.

Az 1867. évi II. t. c. foglalja magában az Ő Felsége megkoronáztatása előtt kiadott hitlevelat és ebbe a törvénybe iktatták a "királyi esküt".

"Mi I. Ferenc József . . . esküszünk az élő Istenre, boldogságos Szűz Máriára

folytatta szomorú, elmélázó hangon — nekem az mindegy, hogy él e, vagy nem él Jura.

Ha meghalna, megsiratnám, nagyon megsiratnám, az bizonyos, de látod, Muki, mégis legjobb, ha mind a ketten életben maradnak. Hisz tudod, hogy Jura szegény, én is szegény vagyok s hogy egyikünköt se telnék ki a kaució. Vittkó ellenben gazdag. Rémitőn gazdag.

Asztalos ingerült megvetéssel szakította félbe.

— Rémitőn gazdag? En háromszor olyan gazdag vagyok.

Erzsi úgy ült a széken, hogy karjaival a szék alacsony hátára könyököt és egészen szembe nézett Asztalossal. Ez a maga kezét rátette az Erzsi fehér kezére és szinte dühösen ismételte:

— Háromszor olyan gazdag! Ered ezt, Erzsi?

A leány csodálkozva nézett végig Asztaloston, s egy cseppet arrább húzta mellőle a székét.

— De furcsa vagy, Muki! — mondta gunyosan s zavartan végigsimított homlokán és felállt és egy két személyre terített szomszédasztal mellé ült le.

Asztalos ide is mellé ült s egy üveg pezsgőt hozatott a pincérrel. A kővér primás, aki figyelemmel kísérte őket, valamint s szimatolni kezdett a levegőben s legeslegszebb nótáit szedte elő a hegedője fiókjából és láthatta a vak is, hogy csak Erzsiné és Asztalosnak húzza.

Ezek pedig kezdték magukat furcsán érezni. Asztalos pezsgőt öntött az Erzsi poharába s amint koccintottak, Asztalos égő, szerelmes pillantással nézett a leány szemében.

Erzsi zavarban volt. Gépiesen itta ki a

pezsgőjét, s aztán kipirult arccal, erőltetett nevetéssel szólította meg Asztalost.

— Mi bajod van nekem, Muki?

— Szerelmes vagyok, — felelt ez láng-baborulva. — Téged szeretlek, Erzsi.

A leány pillantása fennakadt a bámulattól, de egyebekben aztán nem is nyilvánította csodálkozását. Szeretik, hát szeretik. Gazdag ember szereti, hát ez nagyon szép, nagyon jó, s hogy ez a gazdag ember épp Muki, a deresező fejű, okos tudós Muki, hát bizony ezen egy kicsit kacagói is lehet. És Erzsi felkacagott. De azután nyomban elhaltatott és azt mondta Asztalosnak: menjünk haza, — s a társaság felszedelőzködött és meuttek. Erzsi elől ment Asztalossal s hallgatva kapaszkodtak az egymás karjába.

Erzsiék Budán laktak egy nyaralóban, s csupa kertek alatt, zöldsövényes, orgonabokros kertek alatt vezetett el az utjuk. A levegő tele volt friss virágillattal, valamelyik kertből fülemile éneke hallatszott s Asztalos mámorosan szorította meg Erzsi karját.

— Hát eljössz hozzám feleségül? — sugta a fülébe.

— Inkább tehozzád, mint Vittkóhoz, — felelte Erzsi és igazat mondott.

— Igen, de — folytatta Asztalos egy kicsit akadozva, — nem szeretsz engem. Jurát szereted.

A leány őszintén felelte:

— Most még őt szeretem, de sokkal okosabb vagyok, mintse ne tudnám, hogy ez a szerelem lehetetlen mindkettőnkre nézve. Ha nem mennék hozzád akkor Vittkóhoz mennék, természetesen, akár hozzád, akár hozzá, csak akkor, mondjuk egy fél év, vagy egy év múlva, ha már teljesen sikerült száműznom a Jura emlékét szivemből. Ez pedig becsületbeli kötelességem úgy a ma-

gam, mint a Jura, s a jövődöbeli uram érdekében.

Azután, ha már szabad a szívem, a kezemre pályázhat akármelyik becsületos ember. En így gondolkodom s így gondolkodik minden becsületos érzésű modern leány. Tudom, hogy ez nagyon racionális, nőietlen logika, de helyes és tisztességes. Tehát, ha szeretsz, Muki, légy türelmes és várj. Mindenféle kellék meg van benned arra nézve, hogy egy nő megszeressen, s ha az a nő nem fantomok, axaideák után futkos, hanem az egyszerű boldogságnak erős gyökerébe akar fogódzni, tudom, hogy a boldogságot fel lehet melletted találni.

A nyaraló elő érték s Erzsi kihuzta kezét az Asztalos karjából. Asztalos egy kicsit hidege, kijózanodva engedte el a leány kezét, s amint a kerítéshez támaszkodva felnézett az égre, így gondolkodott:

— Tehát ilyen a modern leány! Okos, mint a delfini orákulum és saját magát iránt is olyan könyörtelen, akár egy közvadászó.

Az Erzsi szülei eközben a kapuhoz értek, a leány kezét nyújtott Asztalosnak s látszott rajta, hogy valamit akar mondani; a szavak már a száján voltak, de hirtelen visszaszívta őket.

— Eh, — gondolta, amint belül a kapun végigment a kerti uton s napernyőjével a bokrokat csapkodta, — minek akadályoznám meg annak a két embernek a párbaját? Eddig észre se vett Muki s most, hogy gyűlölködnek, harcolnak érettem, hát a hiúság magvából nőt ki szivében a szerelem virága. És — fejezte be gondolatait, kételkedő vállvonással, — szeretném tudni, hogy vajon melyikünk jobb kettőnk közül? En-e vagy ő?

s az Istennek minden szenteire, hogy az Isten egyházait, Magyarország és társországi törvényhatóságait s egyházi és világi minden rendű lakosait jogaikban, kiváltságukban, szabadságukban, szabadságmaikban, törvényeikben, régi jó és helyben hagyott szokásaikban megtartandjuk; mindenkinél igazságot szolgáltatunk, az ország jogait, alkotmányát, törvényes függetlenségét és területi épségét sértetlenül fenntartjuk. . . . Magyarország és társországi határait és a mi ezen országokhoz bármilyen jog és címen tartozik, el nem idegenítjük, se meg nem csonkítjuk, sőt amennyire lehet, gyarapítjuk és kiterjesztjük (uti Dalmácia, Bosznia és Hercegovina docet) s megteendjük mindazt, amit ezen országaink közjára, dicsőségére és öregbítésére igazságosan megtehetünk. Isten minket úgy segíljen s annak minden szentel.

Hogy ezen királyi eskübe foglalt kijelentéseket I. Ferenc József miként értelmezte és tartotta be, azt a történetíró fogja méltányolni akkor, amikor a mindennapi szenvedélyek elülnek és tisztult látóképpel bírálhatja meg ennek a hosszú uralkodásnak jellegét, törekvéseit és eredményét.

Mi csak a királyi kézirat törvényszerűségével és alkotmányosságával foglalkozunk.

Ehhez azonban szükséges, hogy megismerjük az országgyűlés egybehívására, elnapolására és feloszlására vonatkozó, törvény által szabályozott, felségjogok tartalmát méretét és korlátait.

Az 1848. évi IV. t. cikk, melynek csak a 6. §-át módosította a 67-es törvényhozás, ma is lényegében érintetlenül fenáll és szintén azon törvények közé tartozik, melyek megtartására és megtartatására a király szent fogadalmat tett. Ennek a törvénynek már a címe is azt mondja: „Az országgyűlés évenkénti üléséről.” Az első §. pedig így intézkedik:

„Az országgyűlés jövődében évenként és pedig Pesten tartandván üléseit, az évenkénti ülésre az ország Rendeltő Felsője minden évben s amennyire a körülmények engedik, a téli hónapokra hívandja össze.”

A 6. §. helyett az 1867. évi X. törv. cikk lépett életbe. Ennek szövege a következő:

Minthogy az évi költségvetésnek országgyűlésileg történendő megállapításáig csak egy évre terjed s újabb megállapítás s megajánlás nélkül adót kivetni és behajtani nem lehet: oly esetben midőn Ő Felsője az országgyűlést bármilyen okból előbb feloszlattja, vagy annak üléseit előbb elnapolja, vagy berekeszti, mint a befejezett számadások beadása és a jövő évi költségvetésnek előterjesztése a miniszterium által teljesítetett s az országgyűlésen a tárgyak iránt határozat hozhatott volna: az országgyűlésen még azon év folytán és pedig oly időben összehívandó, hogy mind a jövő évi költségvetés az évek végeig országgyűlésileg tárgyalathassanak.

A fent hivatkozott első szakaszban a kormány azzal is megtelei, ha az országgyűlést összehívja. A törvény betűje nem intézkedik, hogy hány perere szöjjön az összehívás. A jogszokás pedig azért nem lehet irányadó és a felett átsiklni azért lehet, mert egyik így tudja a szokást, a másik amugy. Egyik látja, másik nem látja. Végül pedig gyűlésezték is már a törvényhozók ebben az esztendőben Tisza István gróf miniszterelnöksége alatt eleget, tehát senki sem tehet igazságosan szemrehányást, hogy az 1848.

évi IV. t. c. 1. §-át betű szerint be nem tartotta a kormány! Arról, hogy a törvény nem azért hívja össze az országgyűlést, hogy azt ismét haza küldjék, hanem azért, hogy az tárgyaljon is, sőt minisztereket vád alá is helyezhessen, ennek a kormányának hiába tartanának magyarázatot.

Kérdés azonban az, hogy az elnapolást hogyan egyeztetheti össze az 1867. évi X. t. cikkel és a kérdés az, hogy hogyan nyugtatta meg Ő Felsője vallása és alkotmányos lelkiismeretét és meggyőződését, a hit levélben és a koronázási esküben tett fogadalmát, mikor az 1905. évi december hó 19-ére összehívott országgyűlést a nélkül, — hogy akár a zárszámadásokat, akár a jövő évi költségvetést benyújtották és törvénybe iktatták volna, újból elnapolja úgy, hogy az 1905. ében már össze sem ültet, a törvényben előírt köteletségéhez hozzá sem foghat, annál kevésbé végezheti azt el.

Ez az elnapolás alkotmányjogi szempontból azért rosszhiszeműbb és azért csak súlyosabb beszámítás alá, mint az előzők, mert azoknál még feltételezai lehetett, ámbar a szokás itt is az ellenkező tapasztalatot mutatja, hogy úgy az eddigi zárszámadások, valamint a jövő évi költségvetés tárgyalására elegendő idő van december 19. től, december 31. ig. Mikor azonban a kormány most újból szétkergeti 1906. évi március elsejéig az országgyűlést, akkor a fenthivatkozott törvényt oly súlyosan megsértette és a királyi kézirat kieszközöléséért oly felelősséget vett magára, a mi bizonyítja, hogy most már a törvényes formákhoz való ragaszkodást és a külszint is félretaszítva, a nyílt abszolutizmus örvényébe kívánja sodorni az országot másrészt pedig példás és súlyos megbüntetésre vált érdemessé. A nép jogok és az igazság diadala soha sem maradt el. Most is el fog érkezni és akkor lakolni fognak a mai nap rendezői.

Egyház és iskola.

Uj egyházmegyei főgondnok. Az „ermelléki ev. ref. egyházmegyében” megüresült egyházmegyei főgondnoki tisztség betöltésére véget megejtett titkos választás eredményét, a szavazatok felbontására kiküldött szavazat-szedő küldöttség a napokban tartott ülésén állapította meg. A bizottság konstata, hogy az egyházmegyéhez beadott 44 szavazat közül 43 szóval 1 ellenében az egyházmegye új főgondnokául Fényes Endre kir. ítélőtáblabíró, egyházmegyei tanácsbíró választották meg. Az impozáns győzelem széles körben nagy örömet okozott, mert Fényes Endrénél e díszes tisztségre mindenképpen méltó és érdemes férfi került, ki köz- és egyházi téren hosszú évek óta kifejteti hathatós tevékenysége folytán az egész Ermelléken igen nagy népszerűségnek örvend, úgy hogy az 1901-ik. általános választások alkalmával a függetlenségi 48-as párti programnak a székellyhidi választókerület közakarattal képviselőjének öhajtott, ő azonban a jelöltséget többszöri fel-szólítás dacára sem fogadta el.

Kereskedelmi szerződések.

Egészen bizonyos, hogy a merevnyaku bécsi generálisok csökönyössége megtörtött már a katonai kérdésben. Elvégre nem csököltség az, hogy a bécsi hadügyminisztérium és a teugereszeti hadvezetőség nem tudja a

szállítóit fizetni. Ilyesmire még sohasem történt s hogy annál nagyobb legyen a zavar meg a botrány; erről gondoskodnak a nagy németországi nagy újságok, amelyek pokoli kárörömmel gunyolják a cöpfös öreg osztrák generálisokat, akik rövidlátó politikájukkal az osztrákmagyar hadsereget így a külle széléig juttatták. Ennek már a fele sem tréfa, mert Bécsben semmitől sem félnek úgy, mint a németországi közvéleménytől.

Nincsen tehát tulszás abban, hogy most már Bécs is erősen a béke felé hajlik. A tisztos megegyezésnek a magyar országgyűlésben nem lévén ugyszólván egyetlen ellensége, mi sem látszanék tehát természetesebbnek és kívánatosabbnak, mint az, hogy nyomban meg kell kezdeni a tárgyalást a koalícióval, hogy mielőbb vége lehessen a mostani zürzavaros állapotnak.

De nem így történik. A béke legjobb hiszemű híveitől is azt halljuk, hogy tavasz-nál hamarabb nem lesz megegyezés. Az országgyűlést ime jövő márciusig elnapolták s ez a dátum összeesik a másik eseményvel, amely reánk nézve is óriás gazdasági jelentőséggel bír: s azaz tudniillik, hogy 1906. március elsején lépnek életbe Európa-szerte az új kereskedelmi szerződések. E két dolog, tudniillik a magyar nemzetet köntendő politikai béke és az új kereskedelmi szerződések között az összefüggést nagyon könnyen megtalálhatjuk. A szárazföldi Európának ugyszólván összes nemzetei szerződétek már egymással, kivéve az osztrák magyar monarchiát, amely az ismert politikai okok miatt nem — tudott megmozdulni.

Mi eddig még csak két állammal szerződöttünk, illetve szerződtek törvényes meghatalmazás nélkül a kormányok: Németországgal és Olaszországgal. A feladatnak nehezebbik része, a keleti államokkal, nevezetesen Oroszországgal, Domániával, Szerbiával és Bulgáriával való szerződéskötés meg megoldása vár. Nehéz ez a feladat különösen azért, mert Németország tudvalevőleg toronymagas vámoikkal zárkózik el a külföldi mezőgazdasági cikkek behozatala elöl s mivelhogy Németország nekünk is nagy piacunk, — mi ennél a dolgnál közelebb vagyunk érdekelve. Ezért úgy Ausztriában, mint nálunk is azt követelik a gazdák, hogy a keleti államok mezőgazdasági behozatalát a mi testületünkre mi épp úgy akaszszuk meg, a hogy Németország megakasztja a mi mezőgazdasági kivitelünket. Különös erővel és határozottsággal hangoztatják pedig azt, hogy állategészségügyi egyezményt, a mi az állat-behozattal előfeltétele egyetlen keleti állammal sem szabad kötni.

Hogy a szerződéskötésnél a magyar és az osztrák gazda óhajait mennyire fogják tekintetbe venni, nem tudhatjuk. Bizonyos azonban az, hogy mire az országgyűlés újra összeülne, tehát jövő március 1-ig, a kereskedelmi szerződések immár — a mint politikai tolvajnyelven mondani szokták — „tető alatti” lesznek, vagyis, hogy addigra megkötik a kereskedelmi szerződéseket s a politikai békének egyik feltétele lesz, hogy ezeket el kell fogadni.

Bécsben tehát azért nem kezdik meg most a tárgyalást a koalícióval, hogy a kereskedelmi alkudozás ez a kormány folytassa és befejeze. Bevégzett tények elé akarják állítani a nemzetet s a legfőbb céljuk pedig az, hogy a közös vámterület életét nagyobb nehezségek nélkül meghosszabbíthassák még következő tiz esztendőre.

Karácsonyi ajándéku

Lejebb órák, legszebb ékszerek olcsóbban mint bárhol csakis **Kurián Gyula** órás és ékszerész-nél beszerezhetők Piac-u. 42. (Lamprecht-palota).

Miklósné és Társa

üzletében nagy tözsde mellett lehet gyermekjátékokat, valamint karácsonyi ajándék tárgyakat **legolcsóbban vásárolni**

Nekünk az a óhajunk, hogy a politikai élet térjen vissza minél hamarabb rendes medrébe, hogy a nemzet valahára ismét visszafordulhasson a nagy gazdasági és társadalmi feladatokhoz, melyek rája váratkoznak. Szóval óhajljuk a tisztos békét és azt, hogy ezért ne kerüljen tulságos nagy árat firtünk.

A mai leánynevek.

— Vége az éjjeli zenéknek. —

Nagyságos asszonyaink! Azért írjuk nagyságos asszonyaink, mivel ma már tekintetes, tens- avagy ifasszony egyáltalán nem létezik.

A régi idők cigányprimásai s gavallérai megértették egymást. Ma már nem.

Egy igazi, azaz valódi cigányprimásnak három dolgot kellett tudnia a régi, avasos világban. Először: muzsikálni tudni minden ismert nótát; Másodsor: muzsikálni minden nem ismert nótát; harmadsor: könyvnélkül tudni a Gergely-naptár minden névnapját.

A régi jó fiúk midőn előkeztek oda, a hol az udvarlás kezdődik, első és legszentebb kötelességük volt az ideálnak éjjeli zenét adni. Az éjjeli zene sokaknak szerzett örömet. Az urfi majd megbolondult oda künn, a kisasszony oda benn, a banda pedig másnap jóllakott.

Ha valaki tudta az ideál nevét — csak a keresztnevet, mert egy jóneve ésű primásnak semmi köze sincs a vezetéknevhez — az legelső sorban a primás volt.

Minden primásnak megvolt a maga urfija s minden urfinak megvolt a maga primása. A primás pedig már előre tudta, hogy február 16-án Juliánna napon szerenádozik a Pacsirta- és a Fülemlé utcában; február 19-én, Zsuzsánna napján a Viola- és a Rezeda-utcában; március 14-én Matild napján a Hatvan és Bethlen-utcskban stb.

Erkölcsi kötelessége volt tudni az ideál ok névnapját és lakását könyv nélkül, úgy annyira, hogy aznapra más munkát fel sem vállalt, tudván, hogy egy ilyen mulasztás nemcsak erkölcsi reputációjának rovására, de esetleg oldaltbordáinak betörésére is vezethet.

A régi jó idők udvarlásai rendszeresen két-három évig tartottak s végződtek az oltárnál. Minden gavallér tehát 2—3 éjjeli zenét adott. Ha pl. Béla elvégezte az ő 2—3 éjjeli zenéjét, akkor jött egy másik Béla s ő is elintézte a maga éjjeli zenéjét. A különbség csak az volt, hogy az első Béla Klárának udvarolt s a második Ilkának.

Ma már Nagyságos asszonyaink ezeknek a szép időknek vége van s ennek pedig önk az okai. Igen, önök! Isten és emberek előtt önöket okoljuk a régi, a szép éjjeli zenék megszűntéért. Önöket Nagyságos asszonyaink ugyanis a régi, öreg, de igazi Gergely naptár szerint keresztelték Ilkának. Klárának, Saroltának, Katalinnak stb. míg önök az újabb nemzedéket Buki, Duki, Fuki, Guki, Huki, Cenci, Muki, Cimpi, Nuki, Kuki, Ruki, Tusi névre anyakönyveztetik.

Hát hol az istennyilába van az a primás, a ki ezeket a neveket az emékből, vagy a Gergely nap árból kiböngészi?

Tessék csak végig nézni egy-egy komoly udvarló kinjait, a mikor egész éjszakákat azon kénytelen töprengeni, hogy mikor van Foki napja. Hiszen mi elhiszük s igazoljuk, hogy nincsen a világon szebb leány név, mint Pacsintár Zozi, vagy Placsintár Kricsi, de a nagyságos asszonyaink lelke számoljon érte, ha a keüves csemetéik soha az életben egy éjjeli zenét sem kapnak, mert vagy Gergely pápa volt olyan ostoba, hogy a Fricsi, Bruki, Toguci stb. igen szép leány neveket nem vette be a naptárba, vagy Pius pápa lusta, hogy az öreg Gergely bácsi tudatlanságát mindedig nem akarta kitéparálni.

A gavallérok, ma is gavallérok s nem sajnálják az éjjeli zene tarifáját, de ha mondjuk, hogy nincs a világon olyan cigányprimás, a ki a Dundi és Bandi neveket betudja magolni.

Kérjük tehát Nagyságos asszonyainkat, hogy az ezentul születendő csemetéiknek legyenek kegyesek a Gergely naptárból válogatni neveket s nem a Japán helység névtárból, mert Isten bizony fucscs az éjjeli zenéknek, avagy egyezzenek bele, hogy az ilyen keletásiai neveket saját naptárainkban febrnr 31-re könyvelhesük el.

A cigányprimások.

SZÍNHÁZ.

MŰSOR:

Péntek, dec. 22.: „Cigány“ népszínmű. K. Hegyesy Mari a pesti Nemzeti színház tagjának fellépte. (C)

Szombat, dec. 23.: „Stuart Mária“ szomorú játék. K. Hegyesy Mari a pesti Nemzeti színház tagjának utolsó fellépte. (A)

Bárlet 71. szám. (B)

Debrecen, oszütörtök, december 21-én

K. HEGYESY MARI felléptével:

Kamélias hölgy.

Dráma 5 felvonásban. Irta: ifj. Dumas Sándor.

S Z E M É L Y E K:

Duval Armand	— — —	Ternyei Lajos.
Duval Georges, Armand atyja	— — —	Békés Gyula.
Rieux Gaston	— — —	Kondor Ernő.
Saint Gaudens	— — —	Sarkadi Vilmos.
Gusztáv	— — —	Krasznay Ernő.
Gauthier Margit	— — —	K. Hegyesy M.

H I R E K.

— **Izgágáskodás.** A választás befejeztével remélni mertük, hogy nem lesz többé szükségünk a lapunk hasábjain szokatlan hangra, melylyel *védekezünk kellett* az otromba támadások ellen és ebben a reményben meg is irtuk, hogy visszatérünk a rendes kerékvágásunkba, mert azt hittük, hogy a velünk nem egy véleményen levő sajtó alább hagy támadásaival, s nem *kényszerít* bennünket a visszavágásra. Nagyon sajnálnánk, ha nem így történnék s tovább folynék a támadás. Ez esetre vegyék tudomásul, hogy mi is újra elővehetjük a fegyvert.

— **Mikor lesz közgyűlés?** A mai tanácsülésen megállapították, hogy a rendes december havi közgyűlést e hó 28-án tartják meg a városháza közgyűlési termében. Nagyon valószínű, hogy ez alkalommal is Kovács József polgármester foglalja majd el az elnöki széket.

— **Kossuth budapesti szobra.** Sokáig vitakoztak a fölött, hogy hová állítsák a Kossuth Lajos szobrot. Egyesek a Szabadság-teret, mások a parlament előtti teret tartották e célra alkalmasnak. A főváros képzőművészeti bizottsága most azt javasolta, hogy a szobrot a parlament főhomlokzata előtt, a főbejáratnál szemben állítsák föl.

— **Tanácsülés** volt ma délelőtt a városházán Kovács József polgármester elnök-

lete alatt, melyen folyó ügyeket intéztek el. Ugyancsak teljes tanácsülés lesz ma délután a városházán Kovács József polgármester elnökelete alatt, melyen a közgyűlés tárgyait fogják előkészíteni.

— **Fontosabb közgyűlési tárgyak.** A decemberi közgyűlésen kerül döntés alá a kórházi szabályzat, mely már egy év óta járja a különböző albizottságokat, továbbá éppen nem lesz érdektelen az közigazgatási bizottsági tagválasztás sem. Majd négy ügyben névszerinti szavazás lesz.

— **Halálos veszedelemben.** A központi járás közkedvelt főszolgabírója, Orosz Sándor halálos veszedelemben forgott kedden, mint mikesécsi tudósítónk értesít bennünket. A községben megejtett tisztujítás után a főszolgabíró Pápai János, az új mikesécsi bíró koosiján akart Debrecenbe visszatérni. A bakon ült a bíró neje és a bakter, a hátsó ülésen Orosz Sándor főszolgabíró és dr. Nagy Kálmán ügyvéd. Az országuton azonban a tüzes lovak megbokrosodtak és örült vágatással ragadták el a kocsit. A lovakat a bakon ülők nem tudták megfékezni. Halálos veszedelemben forogtak valamenynyien. Ekkor dr. Nagy Kálmán kiugrott a kocsiból és fején lábán súlyos sérüléseket szenvedett. A kocsit az utszéli árok szélén tovaragadták a lovak. Minden pillanatban a felfordulás veszedelme fenyegette a bentülőket. Ekkor a főszolgabíró is előrenyult és ő is megragadta a gyepőket. Így aztán három lovakat és visszatértek a súlyosan megsérült Nagy Kálmánért és behozták a városba.

— **Választmányi ülés a Csokonai-körben.** A debreceni Csokonai kör választmánya december 23 napján, szombaton délután 4 órakor a kollégium kis tanácstermében ülést tart. Tárgyak: Jelentések. A Kazinczy-pályázat. A Borsod miskolci közművelődési egyesület látogatása. Beregi Oszkár szavaló estélye. Jókai emléktünap.

— **Tisztujító hajdumegyvei községek.** Hajdubadházon a lakosság nagy érdeklődése mellett folyt le a tisztujítás, a mi annyival is inkább keltett érdeklődést, mert a régi tisztikar ellen alakult párt a koreskedés sok eszközhöz folyamodott. Ennek dacára is a hadházi választó polgárok ugyancsak az eddigi tisztikar tagjait választották meg a következő három évre is. A választás eredménye a következő: főbíró Csápi László, törvénybíró Komor Imre (egyhangulag), városi pénztáros Szabó Bálint (egyhangulag), közgyám Takács Miklós (egyhangulag), adóvégrehajtó Lengyel Zsigmond, napidíjas Hadházy Jenő, tanácsnokok Rácz Miklós, Egerházy Gábor, Gargya Gábor (uj) és Gábor Imre (uj). Mikesécsi község főbírája a tisztujításon Pápai János albiró lett. Megválasztottak albiróul Gellért János, pénztárnokul Szabó János, gazda lett Decski János és közgyám Fene János.

— **Lábtörés a sikos gyalogjárón.** Ma reggel a Battyány-utcán, a Nemes-féle ház előtti gyalogjárón oly szerencsétlenül csuszott el Cservényák Károly József főherceg-utca 56 szám a lakos, hogy a lábát törte. A szerencsétlenül járt eméert beszállították a közkórházba, ahol tört lábát gipszbe öntötték. Cservényák kártérítési pert fog indítani a háztulajdonos ellen mert a balesetnek a sikos gyalogjáró volt az oka. A háztulajdonosok figyelmét

Vb. Adler Simon Csődtömögáru: férfi ruha szövetek, posztók, női ruhaszövetek, kendőbélések, női- és férfi-fehérművek, barchet, kreton betiszt és vásznak rendkívül olcsó áron árucitátnak el.

DEBRECEN, KOSSUTH-UTCZA 2. SZÁM. pénzügyigazgatási-palota

felhívjuk, hogy hintsék be homokkal a gyalogjárókat, mert a bíróság az eféle szerencsétlenségért a háztulajdonost teszi felelőssé és a kártérítést megítéli.

— **Megharagudott a vámosra.** Magyar Dániel dohánykertészt a városi vámháznál a sorompós meg akarta vámolni. Az atyafi e miatt úgy megdühödött, hogy kikapta vámos kezéből a cédulákat és összetépte. A dühös atyafi a sorompóst is megakartá verni, de valahogy lefűlétek és bevitték a büntügyi osztályhoz, a hol az eljárást megindították ellene.

x **Uj aranyozó folyadék, melyel mindenki bármit is azonnal moshatón ujjá aranyozhat. 1 minta csomag 40 kr. Kizárólag Mentze Henrik ujdonságok áruházában kapható.**

— **Elsőrendű és legnagyobb a Komáromi M. hangszerekészítő zongoraterme** Piac-utca 49. szám, a főpostával szemben. A leghíresebb gyárimányu zongorák, pianók, harmoniumok pazar választékban vannak raktáron s a legkényesebb izlésnek is megfelelnek. Zongorateremben esekély díj mellett zongoragyakorlatok végezhetők, zongora javítást és hangolást szakszerűen és pontosan végzik. Zongorák részletfizetésre is kaphatók. — **Cimbalom.** Ingyen tanításban részesül az, aki a jóhírnévnek örvendő Komáromi M. hangszerekészítőtől (József kir. herceg-u. 2. szám) vesz cimbalmot, melyek erősség és szép kiállítás tekintetében felülmulhatatlanok; zongora szerkezettel készülnek. Mindeféle hangszerek karácsonyi ajándékul legjutányosabbra és dus választékban kaphatók. Gramophon és lemezek, ugyszintén a legkifűnőbb hegedű-hurok kaphatók. Szakszerű műhely, hol mindenféle hangszerek javítását tökéletesen eszközöln. 1906. évre szóló nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

x **Uraknak és hölgyeknek, öregeknek és fiataloknak egyaránt rendkívül eredeti ujdonságokat szerezhettek be karácsonyi és újvi ajándékul Mentze Henrik ujdonságok áruházában, Piac-utca 50. Szent Anna utca sarkán. Olcsó szabott ár! Előzékeny kiszolgálás!**

x **Orvosi tekintélyek előszeretettel rendelik csuz és köszvényes betegek részére a híres király balzsamot, mert ez érdemeiben páratlan, már nehányszori bedörzslés teljes gyógyulást idéz elő. Ára 2 korona. Kapható a készítő Grósz Nagy Ferenc gyógyszerésznél, — Debrecen Kossuth-utca „Arany egyszarvu“ gyógyszerár.**

x **Önök is tudni kell.** Antidol a londoni és berlini kiállításon arany éremmel lett kitűntetve. A legjobb és teljesen ártalmatlan szer fejfájás, migraine és nátha ellen. Egy tveg K. 1.20. Kapható Muraközi, Mihalovics, Grósz Nagy Ferenc, Tóth Béla, Radákovic Géza és Balázs Ödön gyógyszerész uraknál.

x **Hölgyek figyelmébe.** Alkalmi bevásárlás december 31-ig. Rendkívül leszállított árú divatcikkek, selymek, női ruhakelmék, felöltők **Molnár Ferenc, (Zádor Lajos utóda)** női divattermében.

x **Fejtörő, szórakoztató, türelmi és társasjátékokból meglepő szép ujdonságok Mentzénél.**

x **A Népegélyző Bank megnyílt.** Heti befizetési könyvecskéi (legkisebb 10 fillér) kiválthatók Piac-utca 42. sz. a. Lamprecht-palota földszint az udvarban.

x **Pénzkölcsönök** házra, földre s legelőnyösebb feltételek mellett, rövid idő alatt folyósított a „Budapesti takarékpénztárak képviselősege“ Debrecen, Csapó utca 12. sz. a.

x **Papa! Mama! baba! Mentze.**

TÁVIRATOK.

A kabinet lemondása.

Budapest, december 21. A Fejérvár-kabinet lemondását a király nem fogadta el. Az erre vonatkozó legfelsőbb elhatározását, a hivatalos lap mai száma közli.

Budapest, december 21. A Fejérvár-kabinet ma délelőtt tíz órakor minisztertanácsra gyűlt össze, a mely déli egy óráig tartott. Ezen a minisztertanácsban a kabinet kiszivárgott hírek szerint, megállapította hosszabb időre való munkatervét.

Budapest, december 21. Kaszinói körökben elvan terjedve, hogy a korona visszautasította Fejérvár lemondását és utasította a kormányelnököt, hogy tagjait minden módon vegye rá a hivatalba maradásra. A király álláspontja ugyanis az, hogy a miniszterek hivatalba lépésük alkalmával tudomást szereztek arról, hogy mire vállalkoztak és most gyáva megátrálás és politikai megbízhatatlanság lenne tőlük, ha visszavonulnának a küzdőtérrel.

Budapest, december 21. Ellenzéki körökben a tegnapi események melyeknek számközlőjét a hivatalos lap mai száma hozza nem járt nagy meglepetéssel mert tudták, hogy a király a helyzetről Lukács László kihallgatása révén informálva van.

Lukács György kultuszminiszter, akit lemondása néhány nappal ezelőtt elterjedt, mint félhivatalosan jelentik nem lép ki a kabinetből. Ma délelőtt ő is hozzájárult a kabinetnek szolidaritást kimondó határozatához.

Kossuth a békéről.

Budapest, december 21. Kossuth Ferencet, aki már egészen jól érzi magát, ma több vezérpolitikus felkérésére. A kormány lemondásáról így nyilatkozott:

— A békekötő jó időre háttérbe szorult, természetesen a másik alkotmányos tényező miatt. A tegnapi audencia tanulsága a békének teljes dezavválását jelenti.

Az orosz vasutas sztrájk.

Pétervár, december 21. A Nikolajen vasut hivatalnokainak sztrájkbizottsága kimondta, hogy a sztrájkot proklamálja. Moszkvából jelentik, hogy az összes sztrájkolók fegyverrel látták el magukat. A háborui védelmi állapotot kihírdették. Az általános sztrájk az egész társadalmi életet megakasztotta. A villamos vasut és község hivatalnokai és több nagy gyár munkásai nem dolgoznak. *Ötven ezer ember sztrájkol*

A horvát bán.

Bécs, december 21. Pejachevich gróf horvát bán, a ki a politikai események miatt lemondott ma ide érkezett. Hír szerint holnap a király elé járul.

Meghíusult installáció.

Balassagyarmar, december 21. Nógrádmegye főispánjának installációja nem sikerült. Gróf Berchtold főispán tegnap óta itt van, de nem tudott két megyebizottsági tagot találni. Tizenegy órakor jött ki Oroszlán Albert és kijelentette, hogy a megyebizottsági tagok távol lévén az installációt elnapolja a főispán. A hirt a folyosóra levő megyebizottsági tagok nagy éljenzéssel és Kossuth nótával fogadták. A főispán délután a fővárosba utazott. A megye ellenzékiének 50-es bizottsága délelőtt Mailáth elnöklésével ülést tartott. A város nyugodt 400 gyalogos 100 lovas és 200 esendőr szállta meg az utcákat.

Az új v. b. t. t. esküje.

Bécs, december 21. A királyi kihallgatáson ma tette le gróf Török József volt főispán a titkos tanácsosi esküt.

Pestmegye és a rendőrség.

Budapest, december 21. A belügyminiszter ma leiratot intézett Benickýhez, melyben azt jelenti, hogy a rendőrséget csak akkor rendeli vissza, ha Benický garanciát vállal, hogy nem éri semmi bántódás a főispán személyét. Az alispán ezt vállalja.

Tömeges felfüggesztés.

Budapest, december 21. Huszonhat törvényhatóság renitens tisztviselőinek névsora fekszik a belügyminiszter előtt. Kristóffy karácsony után akar intézkedni a felfüggesztések iránt.

Tűz egy bányában.

Karlsbad, december 21. A neuzattli bányában tűz ütött ki, melyen 27 ember vesztette el életét. A tüzet nem tudják eloltani 18 bányász életéről lemondtak. A lakosság a katasztrófa hírére a szerencsétlenség színhelyére tödült, a hol szívet tépő jelenetek folytak le: az asszonyokat és a gyermekeket, a kik jajveszékélésükkel megtöltötték a levegőt, erőszakkal kellett elvinni. Esti hat óráig még csak gondolni sem lehetett a mentésre, mert lehetetlen volt az égő aknához eljutni. Ma délelőtt újabb gázömlés történt, ami csak komplikálja a helyzetet.

Fejérvár Imre báró lemondása.

Budapest, december 21. Fejérvár Imre bárónak főispáni állásától való fölmentése legközelebb már bekövetkezik. Baranya vármegyénél Koszits Kamil alispán, Pécs városánál Neudtvich Andor helyettes polgármester fogja a főispáni teendőket ideiglenesen el látni. Politikai körökben azt beszélik és pedig komoly formában, hogy Fejérvár Imre báró lesz ő felsége személye körüli miniszter.

Kilépés a szabadalvüpartból.

Budapest, december 21. Károlyi György gróf tegnap Bécsből táviratot intézett Podmanický Frigyes báróhoz, amelyben bejelenti, hogy a szabadalvüpart tegnapelőtti határozata miatt kilép a szabadalvüpartból. Károlyi György gróf hír szerint a haladóparthoz fog csatlakozni.

Megnyílt a Karácsonyi Gyermek játék vásár
Piac-utca 61. Uj Fischer-palota, 1906. január 1-ig A B-pesti Róbert Nagyruházból megvásárolt játék árak mesés olcsó áron lesznek elárusítva
2000 drb. baba. Finom árak, Olcsó árak. 800 drb. hinta ló.

Amatőrök figyelmébe! a SCHWARTZ-féle pipametsző
üzletben a fény képezéshez szükséges minden árut minden
el fogadható áron eladatik. Karácsonyra a tájtárak is rendkívül olcsók.

A tisztelt hirdető közönség figyelmébe!

A DEBRECEN

Karácsonyi száma
10.000
példányban jelenik meg.

Közgazdaság.

Ifju Sporzon Pál sikere. Az arad-megyei Pécska községben előlegező és gabonaértékesítő szövetkezet alakult, a mely új elevátort állított fel. Az egész berendezés egyike az ország legmodernebb és legpraktikusabb ilyen műalkotásainak. Az összes gépezeteket a 3 lóerejű Barki csónka benzín motor hozza mozgásba. A beraktározandó gabona az utcáról csővezetéken át a pincébe kerül a garatba, a honnan a kanalas szállító készülék felviszi a toronyba. Itt a gabona az automatikusan működő nérelgre folyik, mely mérleg magától jelzi a lemért gabonát kilogrammokban. A mérlegből az elosztó csigákra kerül a gabona, a melyek a padláson szállítják jobbra és balra, honnan végül mozgatható csővezetéken át az elraktározási helyre, vagyis a rekeszekbe, csónokba vezetik. A gabonatisztító gépet (óránként 35 q munkaképességű Kalmár féle rostát) szintén a benzínmotor hozza mozgásba. Az elevátor óránként 70-90 q gabonát képes raktározni. Az egész berendezés füzembe tartásához és kezeléséhez csupán egyetlen ember, a magtáros szükségeltetik. Az elevátor ifju Sporzon Pál debreceni gazdasági tanintézet tanár terve után készült. A géprészeket Ganz és Társa szállította. A megnyitás alkalmával a szemlélők nem győzték eléggé dicsérni annak praktikai voltát.

A budapest-köbányai sertéskereskedelmi oszarnok jelentése.
1905. dec 21.

A) Híszott sertések ára: I. A) Magyarországon: Öreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felüli súlyban) — állérig. Öreg közép (páronként 300-400 kgr-ig terjedő súlyban) — állérig. Fiala nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 180-181 állérig. Fiala közép (páronként 251-320 kilogrammig terjedő súlyban) 180-181 állérig. Fiala könnyű (páronként 250 kilogrammig terjedő súlyban) 125-127 állérig. — II. Magyarországon: Nehéz (páronként 280 kilogrammon felüli súlyban) — állérig. Közép (páronként 240-280 kilogramm súlyban) — állérig. Könnyű (páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban) — állérig. III. Szerbiai: Nehéz páronként 360 kilogrammon felüli súlyban 126-127 állérig. Közép (páronként 240-360 kilogrammig terjedő súlyban) 122-123 állérig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban) 116-118 állérig. IV. Romániai eredetű (Stachl) I. Nehéz (páronként 240 kilogrammon felüli súlyban) — állérig. Könnyű (páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban) — állérig. V. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kilogrammon felüli súlyban) 118-140 állérig. Közép (páronként 240-260 kilogrammig terjedő súlyban) — állérig. Könnyű (páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban) — állérig. A híszott sertés árszámlájának változatlan.

Szerkesztői-posta.

Rosz. A hazafias fellángolás dicséretet érdemel, de előbb a helyesírás szabályait kell megtanulni ifju barátunk és azután még sok egyebet, de még a kor sem kell ám — verset írni.

Regény-Csarnok.

A sors csapásai

Irta: Hugh Conway.

I.

A herctali apátság ura.

2.

Az olvasó legyen meggyőződve arról, hogy én előlétének eseményeiről jól értesültem, magától Loraintól kaptam erre nézve az alábbi következő részleteket:

Evekkel ezelőtt Ausztráliából tért vissza a „Fekete hattyu“ nevű vitorlás hajón, melyen férfiak, asszonyok és gyermekek utaztak. Egy éjjel roppant recsegés hallatszott, mely után a „Fekete hattyu“ alámerült az ocean fenekére.

Sohasem lehetett megtudni, vajjon ezt a veszedelmet egy más hajóval való összeközös vagy sziklába ütközés okozta-e. Az egész katasztrófa alig tartott öt percnél tovább.

Lorain Gyula, önfentartási ösztönéből uszni kezdett, anélkül, hogy remélt volna partra jutását. Noha mindenféle testgyakorlatban nagyon ügyes volt, erejét fogyatkozni érezte, mikor egy kéz a gallérjánál megragadta, bevonta őt egy kis csónakba, az egyetlenegybe, melyet vizre bocsáthattak.

Az idő csöndes volt s a legesekeiyebb szellő sem lengett.

Napkeltekor Lorain Gyula megszállta az életben maradtakat: négy matrót, meg önmagát. Az emberek erősen eveztek, ha nem is abban a reményben, hogy partot érnek, legalább azért, hogy sajkájukat a víz színén fentarhassák. Az a nő, ki csecsemőjét gyöngéden kebléhez szorította s a két másik, a csónak hátsó részében húzódt meg. Elelmiszertük csupán egy tuot kétszer sültből meg egy horócéska édes vízből állt.

Ebben a helyzetben, a hajótörés után életben maradtak a Lorain Gyula bölcsességére bízták magukat. Tekintélyes külsője bizalmat gerjesztett bennük. — Nem is merete kivonni magát azon felelősség alól, melyet ráhuztak.

Azon föltevésben, hogy a parttól nem lehetnek nagyon messze, fölhozta a vitorlát is, noha lelke semmi reményt nem táplált arra nézve, hogy a veszélyből menekülhes senek. Eközben az éj beállta előtt egy meredek szirthez érkeztek; de bármily meredek volt is, legalább szilárd talaj volt. Ahogyszára léptek, az asszonyok egyike hirtelen rosszul lett. A többi nő vitorlavászonból sátot rögtönözve, a szenvedőt abban helyezték el s nem teit belé egy óra, midőn a kopár sziklán, a kilenc élő lény száma egygyel megszaporodott. De néhány óra múlva a lélekszám újra az előbbi lett, mert azontul a világra jött csecsemő pótolta annak a nőnek a helyét, ki neki életet adott.

A matrók meg az asszonyok most minden gondjukat a szegény kis teremtes ápolására fordították. Az a nő, kinek csecsemője volt, megosztotta az újszülöttel azt a táplálékot, melyhez a saját gyermekének volt joga. Ezt az áldozatkészséget Lorain nagy bulgaságnak vélte minden jószívűsége mellett is. Az est folyamában eltemették a szegény halottat a szikla földes talajába. Aztán kérték Loraint, hogy keresztelje meg az újszülöttet.

Mivel Lorain a gyermeknek neunsokára bekövetkező halálát várta, teljesítette ezt a kérelmet. Keresztet egy csigahéjat s leöntötte a keresztvízzel a gyermek fejét, elmondva a keresztelési szertartásnál alkalmazni szokott szavakat s ekképp, Lorain Gyula papi szolgálót teljesített.

Mind gunyja a sorsnak!

Az újszülöttet Gyulának keresztelte.

(Folytatjuk.)

A n. é. közönség figyelmét felhívjuk az ide!

**Nagy
Karácsonyi
Vásár**
rendkívüli áraitra.

Rosznay J. és Társa
divat- és szőnyegáruháza.

DEBRECEN, Kossuth-utca 5. sz.

**Karácsonyi
ünnepekre**

ajánlom kitünő minőségű hentesáruimat
u. m. Prágai, Kassai és Debreceni
sonkáimat, valamint mindenféle bel- és
külföldi mintára, készült saját gyárt-
mányu hideg

felvágottaimat

Tisztelettel

BENES V.

hentes

FŐTÉR, DEBRECEN

Karácsonyra

(ujévre)

meglehető szép válogatott

ajándék tárgyak
a legolcsóbb ár szabás mellett

ROSE DEZSŐ

Debrecen legelőkelőbb és legmegbízhatóbb
uj és fényes

ékszer-üzletében

szerezhető be.

A kégre tessék figyelni.

Csalik

Plac-utca 55. sz. alatt
a Hungaria kávéház mellett.

1 liter petroleum 16 kr.

ÉRTESÍTÉS.

A közelgő karácsonyi ünnepekre ajánlom dusan felszerelt

Fűszer áruimat

a következő árak mellett:

- 1 kg. mazsoia tisztított 72 kr.
- 1 " " II. rendű 32 "
- 1 " papirhéju dió 28 "
- 1 " nagy szemű mazsola 64 "
- 1 " apró szőlő 60 "
- 1 " szilva lekvár 20 "
- 1 " mák 36 "
- 1 " szilva 16 "

a még itt fel nem sorolt áruk a legolcsóbb árak mellett lesznek a vevő köz. részére bocsájtv. Bármily csekély rendelés hához szállítva.

Tisztelettel

DARVAS MIKSA,

Teleki és Deák Ferenc-utca sarok.

Telefon 297.

Karácsonyi díszek és cukorkák nagy választékban.

Karácsonyi díszek és cukorkák nagy választékban.

1 liter petroleum 16 kr.

Szabó Lajos Fiai cég

női ruhakelme, szőnyeg és vászon áruházában már az előbbi évekből igen előnyösnek ismert

Nagy Karácsonyi Vásár

folyamatban van. Eladásra kerülnek

mélyen leszállított árakon

araktáron lévő elsőrendű minőségű, nem pedig külön e célra vásárolt értéktelen áruk.

Maradékok minden cikkből fél áron. Kirakataink bővebb tájékoztatást nyújtanak.

Karácsonyi kiállítás

Allandó Kéпкиállítás remek képekből modern keretekben.

Díszművek és ifjúsági iratok óriási választékban.

Levélpapírkülönlegességek remek dobozokban.

Íróasztal készletek ezüst és bronzból hölgy és férfi íróasztalokra.

Íróasztal mappák és emlékkönyvek óriási választéka.

Imakönyvek minden felekezeti számára a leg-egyszerűbbtől a legdiszesebb kötésig.

Amerikai szétszedhető és forgatható könyvszekrények.

Képeslevelezőlap és Bélyegalbumok remek kivitelben

Képes levelezőlapok. Karácsonyi és újévi alkalomra meglepő választékban.

Havi részletfizetésre is szállítunk.

Kérjük kirakatainkat meglátogatni ! ! ! ! !

HEGEDÜS és SÁNDOR

előbb László Albert és Társa könyv- és papíráruháza,

Kossuth-utca 11.

Egyedül gőzbutorgyár

Debrecenben.

Ahol a legnagyobb választékban a legmodernebb butorok és szoba berendezések a legegyszerűbbtől a fényűzésig a legszolidabb kivitelben legjutányosabban kaphatók.

KILLER EDE

cs. és kir. udvari szállító.

Debrecen, Főter.

Karácsonyi és újévi ajándékok.

Legfinomabb

szemüvegek és orcsiptetők

szakértelemmel készítve

Kapható:

Fischer Jakab

szakértő látyszerészoel

DEBRECEN, Piac-utca 23. szám a Tisza-palotával szemben.

Színházi és mezeli látszövek mindenféle kiállításban nagy raktár.

PEKAREK TEA

finőségénél fogva bármely más teával nem pótolható, miután minősége, ereje és zamatja a régen bevált keverési módszer által felülmulhatatlan marad. Senki ne mulassza el egy kísérletet tenni. Csak eredeti csomagokban kapható minden finomabb droguista-, fűszer- és csemege-kereskedésben.

Legalkalmasabb Karácsonyi és Újévi ajándékok.

Teracotta és bronz dísz tárgyak, dohányzó- és író készletek, maniccirók, fa-, bőr- és fém szivar és ékszer dobozok, kézi táskák, (ridicül) levél-, pénz- és szivar tárcák és garnitúrák.

Mindennemű illat szerek és toilette cikkek.

Párizsi női öv ujdonságok

legnagyobb választékban

BORSOS KATA-nál DEBRECEN. Városháza.

APRÓ HIRDETESEK.

Díja 10 szög 30 fillér, minden további szó 3 fillér vastagabb betűkkel nyomtatott szó 8 fillér.

Az élelmi tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha szükséges helyog beküldetk.

Apró hirdetések előre fizetendők.

A
"DEBRECEN"
szerkesztőségének
és
kiadóhivatalának
Telefon száma
412.

Levelezés és házasság.

Szeretnék
megismerkedni egy ideális lelkű, sz-gény, de szép leányval, kit ha egymással rokonszenvezzenek, boldoggá tennék. Ajánlat "Boidogság" jellegre a kiadóba.

Meghalálom
levelet küldött a kiadóba a k.vánt jellegre.

Ajánlat és Kereslet.

Legelősbő bevasárlási forras
Merklí Ferenc fűszer üzlete Fűveskert u. 14. Telefon 874, 1 K. törmel. csokoládé 90 kr. 1 lit. jamaikai rum 80, 1 dg. csaszár keverék tea 5 kr. tea sütemények óriási választékban. 1 liter kitűnő Ezerjő 30 kr. 100 kg. száraz csertőgyfa 1 fnt. házhoz szállítva.

Óriási Karácsonyi könyvvásár
van Harmathy Pál könyvkereskedésében Fűveskert utca 14. Mindennemű karácsonyi ajándék könyvek, imakönyvek, gyermek-mese és képes könyvek, levelező lap albumok s egyéb ajándék tárgyak teljesen új állapotban most leszállított áron beszerezhetők. Telefont 374.

Kugler cukorkák
eredeti csomagolásban és áron 1, és 1 kgr. fa és selyemdobozokban és csomagokban kaphatók Hegedűs és Sándor cégnél Debrecen Kossuth u. 11 sz.

Karácsonyi ajándékul.
vegyünk egy jó énekes kanári madarat, a mely beszerezhető a Péterfia u. 26 szám alatt.

Gabelsberger
levelező és vita gyorsírászakra kitűnő módszerrel legrovidebb idő alatt bárkit megani ok igen jutányosan. Leveleket "Kitűnő módszer" jelligével a kiadóba kérek.

Intelligens
joghallgató magántitkári vagy hasonló állást keres. Nyelvismerettel bír, perfektyorsíró. Levelek a kiadóba kéretnek, "Stenograspaus" jellegre alatt.

Ügyes
várható házakhoz ajánlkozik. Címeiket a kiadóba kérek.

A Csapó utcán
egy bolt trafik engedélyvel kiadó. Cim a kiadóhivatalban.

Eladás.

Közönséges
csomag posta könyv félárban kapható a kiadóhivatalban. Csapó u. 10 sz

Mester hegedű
teljesen kijátssza, tokkal és egyéb felszereléssel, jutányos áron eladó. Cim a kiadó hivatalban.

A legjobb helyen
egy csinosan berendezett fűszer üzlet, olcsó házbérellel átveszem a Hol? megmondja a kiadó hivatal.

Posta könyv
ajánlott levelekhez félárban kapható a kiadóhivatalban Csapó u. 10 sz.

Pénzes
levelek vagy utalványos szükséges posta könyv félárban kapható a kiadóhivatalban Csapó u. 10 sz

500 darabb
minta érték nélküli boríték nagyon olcsón eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Félegyházi János
Finmel és Trieszti
kavé behozatali üzlete.

Árak forint értékben kilogrammonként.

Santos sárgás	1.20
Santos zöld, nagyon jó minőség	1.30
Salvador erős, kiadó minőség	1.50
Guatenla erős, jó zamatos	1.65
Portoricó világos, finom izü	1.65
Portoricó igen finom izü	1.85
Ceylon kitűnő minőségü	1.90
Gyöngy kavé finom minőségü	1.75
" " kiváló finom	2.00
" " kitűnő minőségü	2.00
Arany Jáva kavé, jó zamatu	1.60
" " finom zamatu	1.80
" " legfinomabb	2.20
Mocca jó minőség	1.50
" finom, erős	1.90
" legfinomabb nagyon erős	2.20
Liberia sárga, nagyszemü	1.55
Cuba kavé apró szemü, finom	1.40
" " közép szemü finom	1.60
" " nagyon jó zamatu	1.80
" " igen jó minőség	2.00
" " nagyon jó minőség	2.20
" " kitűnő jó minőség	2.30
" " kiváló jó minőség	2.40

Naponta friss pörgölt és darált kavé.

Félegyházi János
DEBRECEN, Piac- és Miklós-utca sarkán, a vármegyeházával szemben.

Karácsonyi Occassió!
Fiu- és gyermekruhák

utólérhetetlen olcsó árban árusítatnak el, míg a készlet tart

FRANK REZSŐ

Debrecen legnagyobb uha-áuházás az, a Bika szaloda mellett.

Óriási készletem részbeni kiárusítására elhatároztam magam, hogy a t. közönségnek csakugyan olyan előnyös vételt nyujtok, a mit senkikom tehet, ezen cikkek a beszerzési áron alul lesznek elárusitva,

OCCASIO-árak minden egyes darabon feltüntetve.

Gyermekruhák: 3-tól 12 évesek részére Jó Chewiotból 5 k. Tartós lódenből 6 k. Gyönyörű díszes 7 k. Legtartósabb Chew otból több színben 7 k. és feljebb.	Fiuruhák: 13-tól 17-éves növendékek részére Jó Chewiotból 8 k. Erős viselő öltöny 9 k. Kitűnő lódenből 10 k. Gyönyörű Kangarn. 11-12 kor. és feljebb.	Gyermek- és fiu telikabatok: Tartós Chewiotból 8 kor. Jó lódenből 9-10 korona. Gyönyörű kék Chewiot és posztólból 11-12 korona és feljebb.
--	---	--

Oriási választék férföltönyökben!
Feltűnő nagy raktár szőrmeárukban!

NAGY ELARUSITAS.

tart december hó 31-ig.

Karácsonyi és Újévi ajándékot csak egyedül Nálam lehet olcsón beszerezni.

Tessék Tessék, Tessék, Tessék

a kirakatomat megtekinteni.

Löwy F. cég, Löwy F. cég, Löwy F. cég.

Piac-utca 24. a kistemplemmal szemben, a Fehérlő szálloda mellett.

Vigyázz! Kékre festett kirakat. Vigyázz!

A nagy képek még mindig készülnek.